

Saveti za majstorisanje

Zamena brave, cilindra i maske

Kada zbog svakodnevne upotrebe brava počne da otkazuje poslušnost, obično je vreme da se nešto zameni. Brava se sastoji iz nekoliko osnovnih delova – kućišta sa osnovnim mehanizmom, cilindra, maski i kvaka, pa popravka može da podrazumeva zamenu jednog ili više delova, ili kompletne brave. Ako, na primer, imate problem pri zaključavanju i otključavanju, često je dovoljno da zamenite samo cilindar, što ćete uraditi i ako ste izgubili ključ. Ako je otkazao mehanizam kojim se preko kvake pokreće jezičak, treba zameniti kućište sa glavnim mehanizmom, i u tom slučaju možete da zadržite stari cilindar, tako da ne morate da menjate ključeve. Kvake i maske se obično menjaju kada želite da vratima promenite izgled.

U foto-stripu koji je pred vama pokazujemo kako se menja kompletan brava, dakle, svi njeni delovi, a ujedno se vidi i kako se menjaju pojedini delovi. Za to je potreban samo osnovni alat a postupak je vrlo jednostavan. Jedan od detalja koji ne smete zaboraviti je da pri vađenju cilindra treba zakrenuti ključ. Imajte u vidu i da, ako menjate maske, nova možda ima drugačiji raspored šrafova xx, pa će na vratima možda ostati vidljive stare rupe koje nekako treba „zamaskirati“.

1 Odviti zavrtnj na kvaci. Ne morate da ga odvijete celog – dovoljno je da se potpuno otpusti i izade još milimetar-dva. Ako ovakav zavrtnj postoji na obe kvake, treba odviti samo jedan.

2 Starje kvake imaju umesto zavrtnja klin, tj. ekserčić, koji treba izvući.

3 Kvaku na kojoj ste odvili zavrtnj skinite sa osovine... a potom drugu kvaku izvucite iz brave zajedno sa osovinom. Pazite da ne izgubite plastične prstenove.

4 Ako ne menjate masku, ne morate ni da je skidate. Ako stavljate drugu masku, skidanje stare počinje odvijanjem zavrtnja koji je drže.

5 Cilindar je za bravu fiksiran jednim zavrtnjem a to je prvi ispod jezička cilindra. Njega treba odviti tako da izade za otprilike jedan centimetar, tj. dok se ne olabavi i tada ga prstima izvucite još malo, ili ga potpuno izvadite iz otvora.

6 Cilindar može da se izvuče sa bilo koje strane vrata, ali da bi mogao da izade, treba zakrenuti ključ 30 stepeni. Koliki je tačno ugao i da li ključ treba okrenuti ulepivo ili udesno otkrićete probom – dok okrećete ključ, potiskujte preston cilindar sa druge strane. Kad je ključ u traženom položaju, cilindar će kliznuti napolje.

7 Ovdje vidite zašto je potrebno okrenuti ključ. Bez toga iz cilindra viri Zub i onemogućava izvlačenje cilindra...

8 Da biste oslobođili kućište brave odvijte dva zavrtnja vijke koji je drže. Jedan je iznad gornjeg jezička a drugi na suprotnom kraju, skroz dole.

Za zamenu brave dovoljane su osnovni alati – nekoliko izvijača (šrafcigera), imbus-ključ, manja klešta. Sa električnim odvijačem je lakše i zanimljivije, a ako ga nemate, pogledajte stranu xx.

9 Evo trika za vađenje brave. Ako se čvršće drži u ležištu (a skoro uvek je tako), pogurajte je pomoću odvijača koji ćete provući kroz otvor za osovinu kvake. Drugačije metode (na primer, zavlacenje odvijača uz ivicu čone ploče brave) mogu da oštete vrata.

10 I na kraju demontaže, brava se izvlači iz vrata. Ugradnja počinje stavljanjem brave u ležište i dalje ide redosledom obrnutim od demontaže.

11 Pre postavljanja cilindra treba naravno zakrenuti ključ, a pravilo je da sam cilindar bude okrenut tako da je kraći deo na spoljašnjoj strani vrata, jer je manje osetljiv ako provalnici pokušaju da ga polome.

12 Pri postavljanju cilindra treba „napipati“ koliko duboko treba da uđe u otvor. Kada ga namestite onako kako procenjujete da treba da stoji, probajte da okrenete ključ, i po potrebi pomjerajte cilindar dok se ključ lako ne okrene i izvuče jezičak (kao da ste zaključali vrata).

13 Ključ ostavite u uspravnom položaju da bi Zub pridržao cilindar dok ga učvršćujete zavrtnjem. Ubacite zavrtnj u rupu i zavrtnite ga, a ako ne uspe iz prve, probajte malo da pomerite cilindar da bi zavrtnj „pronašao“ rupu na njemu.

14 Ako osovinu nije učvršćena ni za jednu kvaku, najpre je postavite u otvor tako da približno jednako viri na obe strane, a zatim namestite i zavrtnjem učvrstite najpre jednu pa drugu kvaku. Mi smo koristili kvake koje na sebi imaju i masku, a ako imate odvojene maske, treba ih postaviti pre kvaka.

15 Ako postoji limeni uložak, nemojte ga zaboraviti jer će bez njega kvake nepravilno stajati i biti labave.

16 Proveriti da li se kvake savme, snagom opruge, vraćaju u gornji položaj. Ako se zaglavljaju, verovatno ste previše stisnuli kvake jednu uz drugu. Otpustite zavrtnj na jednoj, neznatno je izvucite i ponovo zavrnite zavrtnj.

Pri kupovini delova (brave, cilindra, maske) treba voditi računa o njihovim dimenzijama. Najbolje je da ponesete sa sobom delove koje želite da promenite i pažljivo ih uporedite sa onim što hoćete da kupite.